

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Του Ξενοφώντα Μπρουτζάκη [xenofonb@gmail.com]

**Στίγκ Λάρσον
 Το κορίτσι στη φωλιά
 της Σφήκας**

Μετάφραση: Γιάννης Μαθόπουλος
 Εκδόσεις Ψυχογιός
 Σελ. 800

Ο πρόσφατος αποβιώσας συγγραφέας της τριλογίας «Μιλένιουμ» αποδείχθηκε μετρητής πλοκής. Μ' αυτόν τον πολυσελίδο τόμο ολοκληρώθηκε ένας κύκλος, του οποίου ο κοινός θεματολογικός άξονας στηρίζεται σε βασικά πρόσωπα που προέρχονταν από τα βιβλία που προηγήθηκαν: «Το κορίτσι με το τατουάζ» και «Το κορίτσι που έπαψε με τη φωτιά». Στο βιβλίο αυτό, σε πείσμα του μεγάλου του όγκου που αυξάνει τον κίνδυνο να χαλαρώσουν οι δεσμοί της πλοκής, η απίθανη Λίσιμπετ Σολάντερ, ένα κορίτσι μόλις 27 χρόνων, με μια σταλιά μηϊού που δεν ξεπερνά το ένα και πενήντα, θα δημιουργήσει έναν στρόβιλο ενδοσφύροντος που θα απογειώσει την ανάγνωση. Ο συγγραφέας δεν διστάζει να χρησιμοποιήσει παλιά γνωστά υλικά, θα ελεγα και πολυφορεμένα, με δάνεια από την κατασκοπεία, τον Ψυχρό Πόλεμο, τον απόλυτο κυνισμό, αλλά και τον σκοτεινό κόσμο των μυστικών υπηρεσιών, χαρίζοντάς τους ωστόσο μια σπάνια ζωντάνια και μια πρωτοτυπία. Τα πράγματα για τη Λίσιμπετ Σολάντερ, βασική ηρωίδα αυτής της ιστορίας-θρίλερ, δεν είναι ρόδινα. Έχει δεχτεί μια σφαίρα στο κεφάλι, κι από τον θάλαμο της εντατικής όπου βρίσκεται οδηγείται με ασυνήθιστη φροσύνη κατευθείαν στο εδάλιο του κατηγορουμένου, με την καθόλου ευχάριστη κατηγορία τριών φόνων. Εκείνη ωστόσο, εκτός από τη σφαίρα, έχει καρφωμένη στο κεφάλι της την εκδίκαση για τον άνθρωπο που αποπειράθηκε να τη δολοφονήσει. Στην προσπάθειά της να αποδείξει την αθωότητά της για τις κατηγορίες φόνου, θα έχει τη συμπαράσταση του γοητευτικού δημοσιογράφου Μίκαελ Μπλουμκβίστ. Η νεαρή και μαχητική Σολάντερ θα δώσει τον δικό της αγώνα ενάντια στο διεφθαρμένο πολιτικό σύστημα.

**Ροβήρος Μανθούλης
 Χρονολόγιο
 της ελληνικής αρχαιότητας**

776 π.Χ. - 394 μ.Χ.
 Εκδόσεις Εξάντας
 Σελ. 314

Από ένα συγκινητικό κίνητρο που αναδεικνύει τη βαθύτατη ανάγκη του ανθρώπου να γίνεται χρήσιμος στον συνάνθρωπό του, ο Ροβήρος Μανθούλης έγραψε ένα ιστορικό χρονολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα καταγεγραμμένα γεγονότα της ελληνικής αρχαιότητας. Έγραψε ένα -ας το χαρακτηρίσουμε- βοήθημα που χρειάζεται ο ίδιος και πολύ θα ήθελε να το έχει βρει! Αυτός ο εύρηστος τόμος συνοψίζει την πιο πολύτιμη ιστορία της ανθρωπότητας. Η μεγάλη του προσφορά, πέρα από τη χρησιμότητά του, έγκειται στο γεγονός ότι με τη χρονολογική παράθεση των γεγονότων ο μη ειδικός αναγνώστης ξεχωρίζει και ταυτόχρονα κατανοεί τις συγκεκριμένες περιόδους μιας γενικής εικόνας που πιθανόν να έχει για την αρχαιότητα. Δηλαδή συνειδητοποιεί ότι τον Όμηρο από τον Πλάτωνα τον χωρίζουν πάνω-κάτω τέσσερις αιώνες, ότι μετά από πολέμους ακολουθούν κοινωνικές εξελίξεις, δημιουργούνται καλλιτεχνικά ρεύματα, ότι γενικό ο κόσμος αλλάζει πρόσωπο στη διάρκεια μιας χρονολογημένης εξέλιξης. Παρακολουθεί τι σημαίνει η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων του Κλεισθένη, κάτω από ποιες συνθήκες αναδύθηκε πρόσωπο που καθόρισαν με την παρουσία τους την εποχή τους, αλλά και ολόκληρη τη μελλοντική πορεία της ανθρωπότητας. Συνοψίζοντας την αρχαιότητα στο σύνολο των ιστορικών της γεγονότων σε 314 σελίδες, ο Μανθούλης προσφέρει στον αναγνώστη του τη δυνατότητα των πολλαπλών χρήσεων, πολύτιμων και στοιχιωμένων, γενικών αλλά και ουσιαστικών περιστατικών του αρχαίου ελληνικού κόσμου, του οποίου την πορεία καταγράφει βήμα προς βήμα. Ωστόσο, πέρα από τις σύντομες αλλά ακριβέστερες πληροφορίες, ο συγγραφέας αναλύει όλα τα σημαντικά γεγονότα αυτής της γοητευτικής περιόδου, η οποία καθόρισε αυτό που γνωρίζουμε ως δυτικό πολιτισμό. Μέσα σ' αυτό το πολύ έξυπνο και ουσιαστικό ιστορικό χρονολόγιο περιλαμβάνεται ένας ολόκληρος λαμπρός κόσμος, σε όλο του το μεγαλείο!

**Μάρω Δούκα
 Αθώοι και φταίχτες**

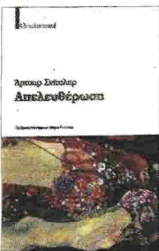
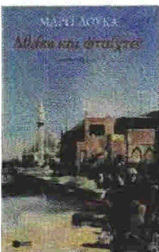
Εκδόσεις Πατάκης
 Σελ. 635

Ένας σύγχρονος επισκέπτης περιφέρεται στην πόλη των Χανίων και ο αναγνώστης περιπλανιέται μαζί του στην ιστορία της πόλης, από τις αρχές του περασμένου αιώνα. Αυτοί οι περίπατοι σε ιστορικούς δρόμους και μονοπάτια μοιάζουν να γίνονται σε περασμένες ζωές, τότε που όλα ήταν αλλιώς κι αυτό το «αλλιώς» αλλοιώνεται, χάνεται με το πέρασμα του χρόνου. Ζωντανεύοντας πολλές ιστορίες, η Δούκα βρίσκει την ευκαιρία να δώσει το ανθρώπινο στίγμα πάνω στα γεγονότα και να προβάλλει την ανθρώπινη μοίρα ως κυρίαρχο συστατικό της Ιστορίας, που τη χρωματίζει και της χαρίζει συνείδηση και ρυθμό. Κρατώντας μίαν ισορροπία επώδυνη όσο και επικίνδυνη στις δόσεις της, το μυθιστόρημα αναμετρείται με κείνες τις φιλόδοξες υποθέσεις που συνδυάζουν το ανθρώπινο με το ιστορικό πεπρωμένο. Ενώ η υπόθεση βυθίζεται στο παρελθόν μέσα από μια πλοκή ιστορική, ο στοχασμός είναι το μέλλον, το τι τελικά μέλλει γενέσθαι. Η Δούκα πάντα υπήρξε πολιτική συγγραφέας, με την έννοια ότι όλες οι ιστορίες της υποστηρίζονται από έναν πολιτικό προβληματισμό. Σ' αυτό το μυθιστόρημά της, που κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το 2002, είναι παρόντα ζητήματα σύγχρονα όπως οι μειονότητες, οι πολυπολιτισμικές κοινωνίες, ταυτόχρονα με τη διαχρονική αναζήτηση του ανθρώπου, με σκοπό να καταλάβει ποιος είναι μέσα από τις ρίζες του, τον πολιτισμό του, τον δικό του εν γένει κόσμο, με στόχο να αυτοπροσδιοριστεί. Πέρα από τα δίχως άλλο ενδιαφέροντα ιστορικά γεγονότα της πόλης, τα οποία μάλλον σε ταυτίζουν περισσότερο μαζί της παρά με τους ήρωες που κινούνται στο μυθιστόρημα, η προσπάθεια της Δούκα κερδίζει στο ότι λειτουργεί μέσα από τη σκέψη κι όχι από συμπεράσματα για τον κόσμο.

**Άρτουρ Σνίτολερ
 Απελευθέρωση**

Μετάφραση: Μαρία Ρούσσου
 Εκδόσεις Τόπος
 Σελ. 352

Στην εποχή πριν από τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, ένας κορυφαίος αυστριακός συγγραφέας, ο Στέφαν Τσβάιχ, έγραψε σχεπικά με τη ζωή της Βιέννης: «Ζούσαμε καλά, ζούσαμε άνετα, δίχως έγνοιες στην παλιά Βιέννη». Μιλά, όπως και ο συμπατριώτης του Άρτουρ Σνίτολερ, για μια Βιέννη ανεπείρητη, χάνεται με το πέρασμα του χρόνου. Ζωντανεύοντας πολλές ιστορίες, η Δούκα βρίσκει την ευκαιρία να δώσει το ανθρώπινο στίγμα πάνω στα γεγονότα και να προβάλλει την ανθρώπινη μοίρα ως κυρίαρχο συστατικό της Ιστορίας, που τη χρωματίζει και της χαρίζει συνείδηση και ρυθμό. Κρατώντας μίαν ισορροπία επώδυνη όσο και επικίνδυνη στις δόσεις της, το μυθιστόρημα αναμετρείται με κείνες τις φιλόδοξες υποθέσεις που συνδυάζουν το ανθρώπινο με το ιστορικό πεπρωμένο. Ενώ η υπόθεση βυθίζεται στο παρελθόν μέσα από μια πλοκή ιστορική, ο στοχασμός είναι το μέλλον, το τι τελικά μέλλει γενέσθαι. Η Δούκα πάντα υπήρξε πολιτική συγγραφέας, με την έννοια ότι όλες οι ιστορίες της υποστηρίζονται από έναν πολιτικό προβληματισμό. Σ' αυτό το μυθιστόρημά της, που κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το 2002, είναι παρόντα ζητήματα σύγχρονα όπως οι μειονότητες, οι πολυπολιτισμικές κοινωνίες, ταυτόχρονα με τη διαχρονική αναζήτηση του ανθρώπου, με σκοπό να καταλάβει ποιος είναι μέσα από τις ρίζες του, τον πολιτισμό του, τον δικό του εν γένει κόσμο, με στόχο να αυτοπροσδιοριστεί. Πέρα από τα δίχως άλλο ενδιαφέροντα ιστορικά γεγονότα της πόλης, τα οποία μάλλον σε ταυτίζουν περισσότερο μαζί της παρά με τους ήρωες που κινούνται στο μυθιστόρημα, η προσπάθεια της Δούκα κερδίζει στο ότι λειτουργεί μέσα από τη σκέψη κι όχι από συμπεράσματα για τον κόσμο.

**Slavoj Žižek
 Βία**

Έξι λοδοί στοχασμού
 Μετάφραση:
 Νεκτάριος Καλοτζής
 Εκδόσεις Scripta
 Σελ. 290

Ο ολοβόενος διανοητής, διδάκτωρ φιλοσοφίας και ψυχανάλυσης στο Πανεπιστήμιο της Λιουμπλιάνας θεωρείται ένας από τους πιο σημαντικούς εκπροσώπους της σύγχρονης φιλοσοφίας. Σημαντικό βιβλίο του έχουν κυκλοφορήσει και στη χώρα μας από τις εκδόσεις Scripta. Στο πολιτικό αυτό δοκίμιο του καταπιάνεται με το φαινόμενο της βίας, ένα φαινόμενο καταρχάς διαχρονικό, συμβατό με τη φύση του ανθρώπου, ένα φαινόμενο με καθαρά πολιτικοκοινωνικές διαστάσεις. Το φαινόμενο της βίας στον σύγχρονο κόσμο έχει αποκτήσει συγκριμένα χαρακτηριστικά, μέσα στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία των τελε-

ταιών δεκαετιών. Με μια σειρά δοκιμίων, ο στοχαστής αναδεικνύει τις υποκειμενικές μορφές βίας, αλλά κι αυτές που θα ονομάζουμε αντικειμενικές. Τόσο η υποκειμενική όσο και η αντικειμενική μορφή βίας δεν μπορούν να γίνουν κατανοητές από την ίδια σκοπιά. Παιρνοντας σφοδρές αλλά και παραδείγματα από τα πρόσφατα παγκόσμια γεγονότα, αυτά που διαμόρφωσαν ουσιαστικά το περιβάλλον του νέου στρατηγικού τοπίου με τις σύγχρονες πρακτικές του καπιταλισμού, αλλά και από την εμπειρία των φονταμενταλιστικών κινήματων, ο Σλαβόι Ζίσεκ θέτει τη βία στο μικροσκοπικό της ρηθικελεύθης ανάλυσής του. Μέσα

από καταστάσεις γνωστές σε όλους μας, αποκρυπτογραφεί όλες τις κρυφές και κολυμμένες μορφές βίας όπου κι αν κρύβονται, αλλά και ερμηνεύει τα φανερά κρούσματά της, όπως αυτά εκδηλώνονται μέσα στο περιβάλλον του σύγχρονου κόσμου. Σ' αυτή την απόλυτα επίκαιρη μελέτη, εκτός από τα γνωστά βίαια γεγονότα του παγκόσμιου βίου, ο ολοβόενος διανοητής βάζει στο στόχαστρό του την αναμετάδοση της βίας από όλα τα ΜΜΕ του κόσμου, που μοιάζουν να προπαγανδίζουν τον «γοητευτικό»... πολιτισμό της βίας!

